

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202323
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820202323.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľky/manželky/matky: B. D. G., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, K., proti odporcovi/manželovi/otcovi: F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, K.došín, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: Z. G., nar. XX.XX.XXXX, a T. G., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, takto

rozhodol:

I. Manželstvo B. D. G., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, a F. G., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v K., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX, sa rozvádza.

II. Maloletá Z. G., nar. XX.XX.XXXX a maloletá T. G., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.

III. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má aj ú obaja rodičia.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Z. G., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 90,- Eur mesačne, a na výživu maloletej T. G., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 80,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

VI. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 13.11.2020, spolu s jeho doplnením doručeným súdu dňa 15.12.2020 žiadala, aby súd manželstvo navrhovateľky a odporcu rozviedol, maloletú Z., nar. XX.XX.XXXX, a maloletú T., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu mal. detí sumou 100 EUR mesačne.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že vzťah medzi ňou a odporcom je tak vážne narušený, že ich manželstvo neplní žiadnu úlohu. S manželom bývajú síce pod jednou strechou, no každý vo svojej izbe. Prvé tri roky manželstva boli dobré. Od tej doby začal mať otec problém s pitím alkoholu. Začal chodiť opitý a robil prečiny. Za 15 rokov manželstva bol 3x odsúdený za používanie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Z uvedeného dôvodu strávil dohromady 3 roky vo väzení. Ona bola sama na deti, našťastie má však rodičov, ktorí jej pomáhajú. Manžel sa príde domov len vyspať, pozrieť TV a

osprchovať. Požíva alkohol a so starostlivosťou o deti a domácnosť jej nepomáha. Deti sa za otca hanbia pred kamarátmi. Otec im škaredo rozpráva, vyhadzuje ich z izby. Pod vplyvom alkoholu mal. deti trpia a necítia sa doma ako doma. Preto sa chce rozviesť. Deti sú vystavované stresovým situáciám podľa toho v akom stave je otec a ako sa k nim bude správať. Dcéry chce vychovávať naďalej radšej sama, no hlavne v pokojnom prostredí. Doteraz všetko v domácnosti platila navrhovateľka, otec ani nevie, že je potrebné platiť za byt a čo sa deťom kupuje. Všetky platby idú len z jej výplaty.

3. Návrh na začatie konania spolu s poučením a výzvou na vyjadrenie bol otcovi doručený 04.02.2021. Otec musel vedieť o konaní aj z pohovoru s kolíznym opatrovníkom. Počas uvedeného pohovoru sa otec vyjadril, že s rozvodom manželstva nesúhlasí a tiež uviedol, že k návrhu matky, ak aj k svojmu príjmu a výdavkom sa vyjadrí na súdnom pojednávaní s pomocou svojho právnik. Napriek uvedenému sa manžel do vyhlásenia rozsudku nijakým spôsobom v konaní nevyjadril, nepredložil žiadne listiny a ani sa nezúčastnil pojednávania.

4. Súd vykonal pojednávanie aj bez prítomnosti manžela. Manžel svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil hoci dňa 19.03.2021 prevzal predvolanie na pojednávanie. Napriek neúčasti manžela na pojednávaní, mal súd za to, že vykonaným dokazovaním bolo možné náležite zistiť skutkový stav. Súd mal tiež za to, že odročenie pojednávania na neskorší termín, zohľadňujúc doterajšie pasivitu otca v tomto konaní a manželkou uvádzané problémy manžela s nadmerným pitím alkoholu, by nebolo ani v záujme mal. detí, o ktoré sa vzhľadom k manželkou tvrdenému životnému štýlu manžela stará výlučne matka.

5. Uznesením č. k. 12P/52/2020-14 zo dňa 30.12.2020 ustanovil súd maloletým deťom za kolízneho opatrovníka v tomto konaní Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník súdu predložil správu zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. detí zo dňa 23.02.2021. Kolízny opatrovník navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky, právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok ponechať obom rodičom a výšku výživného určiť na základe hodnotenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov otca a odôvodnených potrieb mal. detí.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis a výsluchom manželky.

7. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

8. Podľa § 23 ods.2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

9. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

10. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili manželstvo v K. dňa XX.XX.XXXX, a toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti: Z. a T.. Manželia síce bývajú v jednom byte, avšak majú oddelené izby. Chod domácnosti financuje a o domácnosť a mal. deti sa stará manželka. Manžel je väčšinu času nezamestnaný, z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že jeho bývalé pracovnoprávne vzťahy trvali vždy len niekoľko týždňov alebo mesiacov. Od júna 2019 nebol nikde zamestnaný, resp. nebol samostatne zárobkovo činný. Manžel bol v minulosti opakovane odsúdený za ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky, neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla a marenie alebo podstatne sťažovanie výkonu rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci. Napriek tomu, že mu boli spočiatku ukladané podmienené tresty, resp. bol z výkonu trestu podmienenčne prepustený, musel z dôvodu opakovaného porušovania právnych predpisov opakovane nastúpiť do výkonu trestu.

11. Na základe vyššie opísaného skutkového stavu súd dospel k názoru, že manželstvo účastníkov konania nie je funkčné, manželka nechce zotrvať v takomto zväzku, manžel sa v konaní pred súdom nevyjadril, čiže súd má, napriek jeho vyjadreniu pre kolízneho opatrovníka, za to, že svojou pasivitou v tomto konaní neprejavil záujem na pokračovaní manželstva. Manželstvo je dobrovoľným zväzkom dvoch rovnoprávných osôb a pokiaľ jedna z nich si nepraje v ňom zotrvať, nie je možné ani súdnym rozhodnutím jej takúto vôľu vnútiť. Výsledkom by bolo zachovanie manželstva, no toto manželstvo by malo len formálny charakter a neplnilo by účel, ktorý mu prikladá právny poriadok Slovenskej republiky. Súd má preto za to, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Podľa názoru súdu možno za podstatnú príčinu rozvratu manželstva označiť nadmerné požívanie alkoholu manželom.

12. Podľa čl. 5 Zákona o rodine:

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine:

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Úprava rodičovských práv a povinností k mal. deťom nebola doteraz predmetom súdneho rozhodnutia. Rodičia s mal. deťmi doposiaľ žijú spoločne v dvojizbovom byte v K.. Byt je vo vlastníctve rodičov. Otec vedie záhaľčivý spôsob života a o mal. deti sa v prevažnej miere stará matka, ktorá aj zabezpečuje finančné pokrytie potrieb mal. detí. Mal. Z. navštevuje 9. ročník ZŠ na F. v K.. Dvakrát do roka navštevuje očnú ambulanciu, nosí okuliare. Je sledovaná diabetologickej ambulancii. Kvôli zubnému strojčeku navštevuje ambulanciu v E. F., priemerná mesačná platba za zubný strojček a s tým spojené služby v zubnej ambulancii je 20 EUR/mesiac. Mal. T. navštevuje 4. ročník ZŠ na F. v K.. Má astmu a navštevuje alergologickú ambulanciu. Pred pandémiou obe mal. deti navštevovali rôzne krúžky, ale momentálne nenavštevujú už žiadny. Matka platí obom mal. deťom úrazové poistenie spojené so sporením (Allianz - Farbička) vo výške 28,40 EUR/mesiac, resp. 26,50 EUR/mesiac. Ďalšie výdavky v súvislosti s mal. deťmi má matka na stravu cca 200 EUR/mesiac na obe mal. deti, hygienické potreby 30 EUR/mesiac na obe mal. deti, nabitie kreditu na mobile 4 EUR nie však každý mesiac, školské potreby, oblečenie a obuv. Obe mal. deti sa pre kolízneho opatrovníka vyjadrili, že po rozvoze rodičov si želajú byť zverenú do osobnej starostlivosti matky. Čistý mesačný príjem matky po započítaní daňového bonusu na mal. deti je vo výške 670 EUR/mesiac. Otec je väčšinu času nezamestnaný, z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že jeho bývalé pracovnoprávne vzťahy trvali vždy len niekoľko týždňov alebo mesiacov. Od júna 2019 nebol nikde zamestnaný, resp. nebol samostatne zárobkovo činný. Dôvodom krátkeho zotrvania v jednotlivých zamestnaniach je podľa vyjadrení matky to, že otec hneď prvú výplatu zvyčajne použije na kúpu alkoholu a požívanie alkoholu na pracovisku je často aj dôvodom na rozviazanie pracovnoprávneho vzťahu s ním. Za posledné roky bol otec opakovane aj vo výkone trestu, kumulatívne cca 3 roky, nemohol preto prispievať na chod domácnosti. Poplatky a platby spojené s užívaním bytu predstavujú 130 EUR/mesiac, elektrina 31 EUR/mesiac, internet 14 EUR/mesiac a tieto platí matka.

14. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že o mal. deti sa stará najmä matka. Je preto v ich najlepšom záujme, aj na čas po rozvoze, aby boli zverenú do osobnej starostlivosti matky. Takéto želanie vyslovili aj samotné mal. deti.

15. Styk otca a mal. detí súd neupravoval, nakoľko mal. deti a otec doposiaľ žijú v jednej domácnosti. Aj v prípade, ak by spolu nežili v jednom byte, má súd za to, že minimálne vo vzťahu k mal. Z. by vzhľadom k jej veku ani nebolo vhodné súdom určovať, či sa má alebo nemá stretávať s otcom, nakoľko dieťa v jej veku si už vie utvoriť svoj vlastný názor a tento by mal byť rodičom rešpektovaný. Otec so svojim životným štýlom nie je práve vhodným životným vzorom pre obe mal. deti. Pravdepodobne si neuvedomuje, že jeho nadmerné požívanie alkoholu a niekedy aj trestná činnosť s tým spojená má negatívny vplyv na jeho mal. deti, ktoré sa cítia s takouto osobou nekomfortne, či už v súkromí alebo aj pred svojimi kamarátmi.

16. Vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku mal. detí súd ponechal výkon týchto rodičovských práv a povinností obom rodičom. Napriek minimálnej participácii otca na výchove a výžive mal. detí, súd nemal

za potrebné obmedzovať rodičovské práva a povinnosti otca vo vzťahu k zastupovaniu a správe ich majetku.

17. Súd zaviazal otca na úhradu výživného na mal. dieťa ako rodiča, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Súd vychádzal z oprávnených potrieb mal. detí, ktoré pre mal. Z. vyčíslil na cca 205 EUR/mesiac a pre mal. T. na cca 180 EUR/mesiac. Zároveň zohľadnil to, že osobnú starostlivosť mal. dieťaťa poskytuje výlučne matka a tá financuje aj chod spoločnej domácnosti. Matka je zamestnaná na plný úväzok. Otec síce nevykazuje žiadne príjmy, avšak súdu nepredložil ani žiadny dôkaz o tom, čo mu bráni v tom, aby vykonával zárobkovú činnosť. Minimálne do júna 2019 pracoval, pracoval aj počas výkonu trestu odňatia slobody v roku 2020. Z vyjadrení matky bolo zistené, že otec je vyučený za mechanika - opravár poľnohospodárskych strojov, vie zvrátať a je šikovný. Zároveň tiež uviedla, že otec najčastejšie pracoval na stavbách. Súd preto uplatnil zásadu potenciality príjmu a mal za to, že otec je schopný sa zamestnať na pozícii mechanik - opravár poľnohospodárskych strojov alebo ako stavebný robotník. V oboch týchto profesiách je priemerná dosahovaná mzda vo výške cca 800 EUR/mesiac (zdroj: www.istp.sk), čo je v čistom cca 630 EUR/mesiac. Vyživovacie povinnosti voči iným deťom otec nemá. Na základe uvedených úvah dospel súd k výške výživného uvedenej vo výrokovvej časti rozsudku.

18. Vo vzťahu k návrhom účastníkov, ktorým súd nevyhovel, súd nerozhodoval výrokom o ich zamietnutí, nakoľko v tomto konaní išlo o komplexnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, pri ktorej súd nebol viazaný návrhmi účastníkov konania.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by sa nevyskytovali v obdobných konaniach a ktoré by odôvodňovali právo jedného účastníka na náhradu trov konania voči druhému účastníkovi podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.